

kunde blive Samlingspunktet for de landøkonomiske Foreninger, og det har vistnok ogsaa været Landhuusholdningssekskabet's Hensigt at sætte sig i Forbindelse med dem; det har gjort forskjellige Forsøg derypaa, men naar man f. Ex. læser Landforeningernes Forhandlinger, som næsten allesammen udkomme i „Ugeskrift for Landmænd“, saa vil man see, hvor lidet Brug disse Foreninger have gjort af disse Tilbud fra Selskabet, og jeg troer, at der i den Omstændighed ligger et Beviis imod Landhuusholdningssekskabet, saaledes som det fortiden er indrettet. Jeg maa desuden bemærke, at der, for at være et Samlingspunkt, hvori Landforeningerne skulle gaae op, ikke behøves store Pengemidler, vistnok ikke mere end Renten af 143,000 Rb., og at Medlemsantallet bliver saa stort, og altsaa ogsaa dets Contingent til Selskabet, at Staten paa den foreslaaede Maade kan give et Bidrag af 1600 Rb. Hvad der isøvrigt er blevet sagt til Forsvar for Landhuusholdningssekskabet, troer jeg ikke har Meget paa sig.

Det ærede Medlem for Odense Amt (G. E. Møller) har saaledes yttret, at mange Landvæsenselever ere blevne underviste ved Selskabet's Hjælp; ja, det er skeet tidligere, men hvorfor? Fordi Landhuusholdningssekskabet's Karle, som de kaldtes, vare frie for Børnepligt; det var Marsagen til, at Flere, som ønskede at blive frie for deres Børnepligt, søgte om at blive antagne som Landhuusholdningssekskabet's Karle; disse unge Mennesker bleve satte ud paa Gaarde, hvor der ogsaa anbragtes andre Landvæsenselever paa de samme Bilskaar, som Selskabet's. Den ærede Rigsdagsmand omtalte fremdeles, at Selskabet ogsaa sørgede for at lade Meierster undervise, men det er aldeles ikke vanskeligt for en pige, som vil gjøre Arbeidet og vil tage sig af sine Ting, at lære Meierivæsenet. — Fremdeles yttrede han, at Selskabet uddeelte Præmier; jeg gad vide, hvad Nytte disse Præmier have stiftet til Udbredelsen af en god Drift? Folk have faaet Præmier, naar de have faaet en Afbeslagning for deres gode Drift, men jeg gad vide, om en eneste Mand har paabegyndt og indrettet en god Drift i det Haab at faae et Sølvbæger fra

Landhuusholdningssekskabet. — Den ærede Rigsdagsmand udtalte, at Planen for Selskabet's Virksomhed og Udgiften derover blive sendte omkring til Sognene, men det var ikke derom Taleren var. Det forekommer mig, at Rigsdagen med Villighed kan gjøre den Forbring, at naar et Selskab vil have en saa betydelig Understøttelse af Staten som 1600 Rb., saa maa det meddele Rigsdagen, hvad dets Formaal er, og hvorvidt og paa hvad Maade det har naaet sit Formaal, men det har Landhuusholdningssekskabet ikke gjort. Jeg maa derfor paa det Bestemteste fraraade Thinget ubetinget at gaae ind paa en Understøttelse af 1,600 Rb. Det forekommer mig ogsaa, at der i den store Kapitalformue ligger et Beviis mod Selskabet; thi en Deel deraf er blevet lagt op af de aarlige Indtægter, for hvilke Selskabet ikke havde Brug.

Lehmann: Det, jeg havde ønsket at gjøre opmærksom paa, er tildeels blevet fremhævet af et Par andre ærede Talere. At det kongelige Landhuusholdningssekskab ikke bestaaer af flere Medlemmer, hidrører ingenlunde fra Mangel paa Interesse for Sagen, men det hidrører deels fra det betydelige Bidrag, der efter Loven skal ydes af de enkelte Medlemmer, og deels derfra, at der i Landets forskjellige Egne har dannet sig Selskaber i mindre Kredse til samme Formaal, navnlig Amtsforeninger. Naar det er blevet yttret, at Selskabet ikke aflægger Regnskab for sin Virksomhed, saa maa jeg erindre om, at der vist neppe er noget privat Selskab, nogen privat Forening, som aflægger et saadant Regnskab for sin Virksomhed, som Landhuusholdningssekskabet, idet det lader trykke en aarlig Beretning om hele sin Virksomhed, som uddeles til de forskjellige Sogne trindtom i Landet, og jeg tør forsikre, at der ikke gives en Plet paa Landet, uden at den jo har høstet et eller andet Gavn af Selskabet's Virksomhed. Foruden de Retninger, hvori det er omtalt, at Selskabet har vist sin Virksomhed, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvormeg det har gjort for at vække Læselysten blandt Landalmuen, hvor mange Bogsamlinger det har lagt Grunden til. Det er blevet omtalt, at der ikke ved